

Jan. 1981.

Habsburg Ottò

MAGYAR CSERKÉSZEK ÖRÖK MISSZIÓJA

Amig élek, nem felejttem-el. Spanyolországban történt, amikor még gyerekfejjel voltam emigráns, tizenötévesként serdülő fiatalként száműzött. Anyámmal és testvéreimmal a baszkföldi halászfalu, Lequeitio falai között éltünk, az Atlanti-óceán partján, a Pireneusok tövében. És egyszer csak magyar cserkészcsapat jött hozzánk látogatónba a Duna mellékéről, velem egyidős fiukkal és leányokkal tábortüzet rendeztünk házunk kertjében s azon az estén én megint otthon éreztem magam a gyermekkori tájon, otthon voltam Gödöllőn, lélekben megint hajdani kis barátaimmal játszottam. A cserkészfiúk csodálkoztak, hogy jól beszélek magyarul s nem titkolom, nekem nagy öröm volt és nagy biztatás ez a csodálkozás, ami elismerés számba ment azoktól, akik mindvégig Magyarországon élhettek. Pattogott a tűz, zengett a magyar nóta, a hegyek felől érkező szélben lobogott az árvalányhaj s mindannyian megindultan énekeltek el, a tábortűz-záró után még a himnuszt, idegen földön kérve a Mindenhatót : "Isten áldd meg a magyart!"

Az ilyen fiatalkori élmények végigkísérik az embert egész életén. És amikor, a második világháború befejezése után, a magyar nép jelentős hányada lett emigráns, azóta többször találkoztam a cserkészzel és cserkészekkel, s hízélgés nélkül meg kell mondanom: egyházi szervezeteinken kívül nincs még egy magyar intézmény, amely idekint oly sokat tett a magyar nyelv, a magyarságtudat és a szabadságeszme fenntartásáért, mint az emigráns magyar cserkészlet. Érdeme nem csak az, hogy 1945 és 1948 után, mikor otthon betiltották, idekint megalakította a mozgalmat, hanem talán ennél is nagyobb cselekedet, hogy a múlt évtizedeken át is fenntartotta és új, egészen fiatal magyar nemzedékeket kapcsol be. Aki ismeri - és sokan ismerjük - az emigrációk lélektanát és lélekölő buktatóit, a hosszúra nyúlt emigrációk sok lelki betegségét, a szellemi, erkölcsi és akarati sorvadás veszélyeit, az csodálattal és lelkesedéssel látja, hogy a magyar cserkészlet milyen emberfeletti munkát végzett és végez idekint immár egy teljes emberöltőn át. Egy működésképes szervezet, amelynek nemcsak múltja, hanem jövője is van. Virtuális Magyarország megteremtője és hordozója a Magyar Cserkész Szövetség.

Aligha volt ennek a századnak az életében sikeresebb magyar ifjúsági mozgalom, amely úgy megtestesítette volna mindazt, ami

keresztény, magyar és nemzetközi kulturánkat jelenti. Nem hiába tanítják a cserkészeket, már farkaskölyök koruktól kezdve az "apostolkodásra". A cserkész, amikor még csak tanul, máris tanít, mert egyben apostol, az emberiség egyik legszebb megbízatásának tesz eleget, az Úr szavának : "Elmenvén tanítsatok minden embert ...". A cserkész a gyakorlati keresztény, az irgalmas szamaritanus, a másokért élés és cselekvés embere, s a cserkész-tízparancsolat szép, jó, gyakorlati kiegészítője a világ legtökéletesebb erkölcsi kódexének, a Tízparancsolatnak. A keresztény apostolkodás szellemében felnőtt magyar ember, magyar cserkész pedig mélységesen és humánusan tud magyar lenni, szelleme, oktatási anyaga, sajtója, könyvkiadása a magyarságtudat állandó művelése, a szó legnemesebb értelmében magyarságszolgálat. A cserkészmozgalom valóban egyik nagy történelmi alakja, Sík Sándor költeménye szellemében ötvözte a kereszténységet és magyarságot. Költészetünk talán legszebb sorai közé tartozik Sík "Bocsásd meg" című verse, pontosabban imája, a fohász, mikor az Úrhoz imádkozva vallja: "Tamásnál, Teréznel szomjasabban lestem az Öreg Aranyt..." Vagy azok a sorok, melyekben azt mondja, hogy boldog volt, "ha a zsoltár orgonaszavát is átlophattam paraszt magyar szó furulya-dalára". A magyar irodalom s méginkább a magyar történelem tanításával a cserkészzet magyarságmentő missziót teljesít, mert egy népnek, amely nem ismeri s nem értékeli nemzeti századait, nincsen jövője. A kommunisták, amikor 1945 után a hatalom kizárólagos birtokosai lettek, a magyar múltat ki akarták iktatni s a történelmi múlt igaz ismeretétől azóta is megfosztják az új magyar generációkat. Idekint pedig az ismert problémák nehezítik a magyar betű és magyar történelem terjesztését. Elmondhatatlanul fontos tehát, amit ezen a téren a magyar cserkészzet végez. De a cserkészzet magyarságszolgálatára azért is értékes, mert nem sovinizmusból vagy szüklátókörről, mellverggel, csak szavakban hangos de tartalomban üres hazafiaskodásból áll, hanem nemzetközi távlatokkal rendelkezik, világszervezet nagyvonalúságával, világjelenség részeként. Nem a "proletár internacionalizmus" osztályharcos ideológiája ez, hanem a mély humánus megtestesülése. Megalakulása óta a magyar cserkészzet az egészséges nemzetköziség hordozója volt, a trianoni bezártságból a magyar kiscserkészek sikerei jelentették a kitörést, a magyarság "rehabilitálását" egy akkor ellenséges világban; ugyanakkor a cserkészzet, például egy Teleki Pál szellemében, olyan magyarságot képviselt, amely európai magaslatokat és távlatokat plántált el a magyar földön.

Hiszen ma is, ha csak elgondolkozunk azon, hogy Stockholmtól Buenos Airesig és Montreáltól Ausztráliáig milyen néven, milyen történelmi személyiségek neve alatt működnek magyar cserkészcsapatok, láthatjuk, hogy a mozgalom mennyire keresztény, mennyire magyar, mennyire nemzetközi. Juliánus barát a kutatókedv és magyarságkutatás szimbóluma; Könyves Kálmán a tudásszomj ihletője és sarkalója; Szent László a lovagi erényekre tanít; Mikes Kelemen arra, hogy messze idegenben se tépjük ki szívünkben magyar földünk szeretetét és vágyát; Lőrántffy Zsuzsanna vagy Erszébet királyné az asszonyi géniust tárgya a leánycserkészek elé; Széchényi a kiművelt magyar emberfő posztulátumával figyelmeztet bennünket; Kodály Zoltán a népi dallamok magyarságmegtartó kincsét adja; Mindszenty a mártíromságig menő kötelességtudat s áldozatokra kész keresztény magyarság példája; s valamennyien együtt arra tanítanak, szinte parancsolják nekünk, hogy el ne feledkezzünk egy dunamenti nép szabadságáról, mindaddig, amíg ez a szabadság nem lesz ismét konkrét valóság. Mert nincs emberhez méltó élet ott, ahol nincs szabadság, s korunk magyar cserkészeinek legmodernebb feladata a szabadság szellemének művelése a magyarság soraiban.

Valamikor, az említett Lequeitio-i években egy magyar cserkész-könyvből tanultam meg a csillagok és csillagképek magyar nevét, ott tudtam meg, hogy a "der grosse Wagen" vagy a "Great Bear" valójában a Göncölszekér, s hogy fia is van, Kincső, a kis Göncöl, hogy van a Kisbéres, hogy a jó kúnságiak nem a Vénuszt látják az égen, hanem a "Pásztorok gyertyáját"; megtanultam s mint gyerek örvendeztem azon, hogy odafenn végre kigyulladt a vacsoracsillag. Néhány héttel ezelőtt, mint Európa-képviselőt meghívtak Ománba, s bejártam több arab országot. Ott hallottam azt a bölcsességet, hogy ha két ember mindig ugyanarra a csillagra néz, nagy tetteket tud végrehajtani. Nos, a cserkészek csillagnéző emberek, de két lábbal állanak a földön. Mi lenne, ha két, kétszáz, kétezer, kétszáz ezer, millió és millió magyar mindig arra a csillagra nézne s azon munkálkodnék, hogy a "pásztorok gyertyája" újra szabad magyaroknak világítson?

* * *